№ 84.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 18. PAZDZIERNIKA ROKU 1799. w PIĄTEK.

z Wiednia dnia 9. Października.

Gazeta Dworſka pod dniem 5. t. m. naſtępuiące o woiennych wypadkach ogłoſiła wiadomości:

Od Arcy-Xięcia *Karola* nadeszła tu wiadomość, iż ſtosownie do uczynionego mu donieſienia przez F. M. L. *Petrasch*, nieprzyiaciel attakował d. 25. Września z przemagaiącą ſiłą ſtanowiſko korpusu F. M. L. *Hotze* nad rzeką *Linth*, i pomimo nayuporczywszey obrony do cofnienia go przymuſił, zwłaszcza gdy ieszcze o godzinie 5. z rana F. M. L. *Hotze* zginął.— F. M. L. *Petrasch* cofnął ſię z rzeczonym korpusem przez *Bildhaus* do *Lichtenſteig*, uczyniwszy wprzod potrzebne rozporządzenia z F. M. L. *Linken* i *Jellachich*, dla zaſłonienia kraiu *Gryzonow* i *Voralbergu*.

Gdy Arcy-Xiąże *Karol* dowiedział ſię potym od F. M. L. *Nauendorf*, że nieprzyiaciel w tym ſamym dniu attakował w dwoch punktach korpus Roſſyiſkie pod G. L. *Korsakow*, i pomimo naywalecznieyszey obrony do uſtąpienia z ſwych ſtanowiſk przymuſił; gdy procz tego ze wszyſtkich ſtron zgodne nadeszły donieſienia, że nieprzyiaciel większą część woyſk, które nad ſrzednim *Renem* ſtały, ku wyższemu *Renowi* ściąga, przeto Arcy-Xiąże zoſtał przywiedziony z większą częścią woyſk ſwoich udać ſię ku wyższemu *Renowi*, aby tym ſposobem na każdy wypadek mogł być gotowym. Dla zaſłonienia zaś okolic *Manheimu*, zoſtawił znaczne korpus woyſka pod kommendą Xięcia *Schwarzenberg*.

Generał *Melas* donosi, iż uznał za rzecz konieczną wyſłać nie tylko dywizyą F. M. L. *Keim* ku *Rivoli* i *Suza*, lecz w pomoc iey dywizyą F. M. L. *Ott* (w czaſie choroby iego Xciu *Lichtenſtein* powierzoną) ku *Saluzzo*, dla attakowania *Pignerol* i wydarcia nieprzyiacielowi ważnych 2. punktow, ktore do rownin *Piemontu* prowadzą. Stosownie do tego rozkazu, dywizya *Otta* wyruszyła d. 22. z obozu przy *Savigliano*, ſtanęła dnia 23. w *Saluzzo*, a dnia 24. rowno ze dniem pod kommendą Xięcia *Lichtenſtein* udała ſię ku *Pignerol*. Przednia ſtraż natrafiła o godzinie 10. na ſtoiącego o poł mile od *Pignerol* nieprzyiaciela, attak rozpoczął ſię z zwyczayną odwagą i męſtwem naszego woyſka, ſkutek zaś odpowiedział tak dalece ważności przedſięwzięcia, iż około południa byliśmy już panami *Pignerol*. — Strata nasza w tym mieyscu bardzo ieſt nieznaczna, ponieważ dla natarczywości attaku, bitwa krotko trwała; nieprzyiacielowi zaś zabraliśmi kilkaset ieńcow i dwie armaty.— Takiż ſam ſkutek uwieńczył przedſięwzięcie Generała *Bellegarde*, wyſłanego na pomoc F. M. L. *Keim*, przeciw *Suza*. Generał *Melas* przyrzeka przyſłać ſzczeguły obu tych wypraw.— F. M. L. *Keim* przypuścił tego ſamego dnia attak do *Rivoli*, które nieprzyiaciel krótko przedtym w 5000 piechoty i 100. iazdy opanował, i ſtoiącego tam Maiora *Meſko* 7go regimentu huzarow wyparł. Maior ten uſtąpił potroyney w prawdzie ſile, lecz uszykował ſię znowu na drodze za *Rivoli*, i czynił odpor przez kilka razy dobrze wymierzony attak, póki F. M. L. *Keim* z ſwoim woyſkiem nie nadszedł. Złączone te ſiły nie wyrownały ieszcze nieprzyiacielſkim, wszelako był nieprzyiaciel z obu bokow i poczęści z tyłu przez tegoż F. M. L. tak ſkutecznie attakowany, iż mimo korzyſtnego położenia, zoſtał z *Rivoli* wyparty, i aż za *St. Antonio* ścigany; noc położyła koniec ściganiu.— Nieprzyiaciel ſtracił w tey walce bliſko 1000. ludzi, z których 200. doſtało ſię w nasze ręce; my zaś nie ſtraciliśmy w zabitych, rannych i zamieszanych iak 230. Waleczny Podporucznik *Beniczki* od 7go Regimentu huzarow, zoſtał ciężko ranny.

Gazeta dziſieyſza Dworſka ogłaſza co naſtępuie. Podług rapportu G. *Melas* pod dniem 26 i 27 p. m. nieprzyiaciel znaczną część bagażow i szpitalow ſwoich pod *Feneſtrellą* będących wyſłał ku *Briançon*, toż samo uczynił z ſzpitalami w kraiu *Genueńſkim* zoſtaiącemi, przez co potwierdza ſię domyſł, iż nieprzyiaciel głowną ſwoią kwaterę do *Nicyi* przenieść zamierza.— Ponieważ zaś oddział nieprzyiacielſki ktory w dolinie *Aoſta* znaydował ſię, opuścił mocny zamek na gorze położony *Bard* zwany, a F. M. L. *Hadick* naprzeciw temu oddziałowi ſtoiący, był za ſłabym aby coś przeciw niemu mogł przedſiewziąść, przeto wyruszyły dwie brygady pod rozkazami F. M. barona *Kray* i przez *Turyn* w drogę ſię tamże puściły dla uwolnienia tamteyszey okolicy od nieprzyiaciela, i zapędzenia go aż do *Aoſta*.

Podług rapportu Arcy-Xiążęcia *Karola* pod dniem 2 t. m. F. M. L. *Linken* ſtosownie do uczynionych rozrządzeń F. M. *Suwarowa*, wyruszył z *Flims* na dniu 24 p. m. na czele korpusu ſwego, i na dniu 26 w *Schwanden* ſtanął. W marszu ſwoim doznał ón naymocnieyszego odporu od nieprzyiaciela, i muſiał ſię wdać w krwawe bitwy, w których iednak woyſka nasze zawsze zwyciężały, nieprzyiacielowi wiele ludzi ubiły, i dwa batalliony z 1300 ludzi złożone, z officerami ſwemi i dwiema chorągwiami zabrały.

Podług ieszcze poźnieyszych wiadomości od Arcy-Xiążęcia, G. *Auffenberg* na dniu 25. p. m. przybył do *Steig*, a F. M. *Suwarow* przeszedłszy górę S. *Gotarda*, ſtanął w *Urſern*.

z Londynu dnia 1. Października.

W Gazecie ſobotniey znayduie ſie wielki rapport o małey utarczce morſkiey w *Texel*, to ieſt Liſt urzędowy od Admirała *Mitchell* na okręcie *Iſis* pod d. 20. Września bliſko *Ulieter* pisany, w którym uwiadomia nas o zabraniu okrętu Hollenderſkiego *Draak* od 24. armat i 180. ludzi ekwipażu, który ſię po krotkiey bitwie poddał w niewolę. Okręt ten do dalszego użytku niezdatny, spalonym zoſtał. Okręt Batawſki *Dauphin* zabrany był przy wyspie *Fly*, a municypalność tego mieysca dobrowolnie poddała ſię Xciu *Oranij*. Oczekuią na podobneż poddanie ſię wyspy *Schelling*.

Gazeta dziſieysza Dworſka zawiera w sobie liſt Admirała *Mitchell* pod dniem 24. Września, w którym donosi, iż dnia 21. opanował miaſto *Enckhuysen* w pułnocney *Holandyi*. Gdy ſię do niego z ſtatkami kanonierſkiemi przybliżył, wyſłano przeciw niemu łódź z czterema ludzmi maiącemi kokardę *Oranij*. Wyſiadł natychmiaſt na ląd i udał ſię do Ratuſza, gdzie przywrocił dawnego Burmiſtrza, i odprawił municypalność z wielkim mieszkańcow ukontentowaniem.

Intereſſa parlamentowe w przyszłym tygodniu będą zakończonemi, a w niższey izbie zawieszonemi. Bil tyczący ſię milicyow do wydziału ieſt odeſłany. Dnia wczorayszego na wniosek P. *Wallace* izba zezwoliła na 1,800,000 funt: na użytek marynarki w czaſie dwoch pierwszych mieſięcy roku 1800 rachuiąc w to opłatę maytkow w summie 120,000. *Pitt* domagał ſię 300. tyſięcy funtow ſpoſobem *ſubſidiow* dla zapłacenia podobneyże ſummy w biletach ſkarbowych.— *Zezwolono.*

Pułkownik *Gascoigne* podał prożbę negocyantow *Liwerpolſkich* dla przełożenia izbie przykrości w iakiey zoſtaie z powodu bankructw niższey *Saxonij* i zbytecznego natłoku towarow z Osad. Doprasza ſię dla nich pożyczki 500. tyſięcy funtow ſterlingow, a w zabespieczeniu iey, ofiaruie poczworną iey wartość w towarach. Wniosek ten za poparciem *Pitta* zoſtał przypuszczonym i do wydziału odeſłanym. P. *Lushington* ſkłada petycyą koloniſtow i negocyantow *Grenady*, żądaiących przeciągnienia terminu na opłacenie dawnych swoich biletow pożyczkowych.

Wczoray w wieczor przybył kuryerem do tuteyszego Poſła Roſſyiſkiego Hrabiego *Woronzow* Officer Roſſyiſki z *Hollandyi*. Przynioſł z sobą wiadomość, iż w bitwie dnia 19. zgineło trzy tyſiące *Moſkalow*, procz zaiętych w niewolę. — Chociaż Rząd częſte z *Holandyi* odbiera depesze, nic iednak z nich nie ogłasza.— Ziednoczeni *Irlandczykowie* pracuią potaiemnie nad robieniem pik. W iednym leſie ścięto w tym celu 7. tyſięcy drew. W Hrabſtwach *Tipperary* i *Waterford* insurrekcya zupełna wybuchneła, i daley ſię rozszerza niż ſię spodziewać można było. Na dniu 6. Września insurgenci zebrali ſię w zamiarze attakowania *Clonwmel*. — Wielu *Irlandczykow* ſpodziewa ſię zawsze poſiłkow od *Francyi*.

Alderman *Combe* obrany ieſt na ten rok prezydentem miaſta *Londynu*. Będąc z partyi *Foxa* od kilku lat nie mogł doſtąpić tego urzędu.— Armia nasza w *Hollandyi* otrzymała rozkaz uderzenia na linie Francuzkie, choćby to naywięcey kosztować miało. Rząd ieszcze przesyła do *Hollandyi* wiele ammunicyi i artylleryi.

Z *Dublina* pod dniem 26 Września donoszą co naſtępuie. „ Wszyſtko ſprzyſięga ſię przeciw nam, i zatrważa nowym zaburzeniem kraiu naszego. Nie masz żadney okolicy w *Irlandyi* południowey, gdzieby bunty i spiſki na nowo widzieć ſię nie dawały. W przyszłym tygodniu ſpodziewamy ſię gwałtownych rozruchow. Duch dawny ziednoczonych *Irlandczykow* znowu ſię ocuca. Zwyczay okropny kaleczenia pod gołym niebem pasącego ſię bydła dotąd nie uſtaie.„ — W *Harwich*, *Jarmuth*, i *Colcheſter* założone są ſzpitale dla rannych w *Hollandyi* *Anglikow* i *Moſkalow*.

W *Torbay* czynione ſą wszelkie przygotowania, do uzbroienia flotty, gdyż flotta *Breſteńſka* okazuie zamiar wypłynienia na morze. Wſzakże do tego czasu pomimo pogłoſkow rozſianych nie ruszyła ſię z mieysca. Admirał *Kingsmill* otrzymał pozwolenie oddalenia ſię na mieſiąc z *Cork*, co ieſt dowodem, iż miniſtrowie nie lękaią ſię napaści na *Irlandyą*.— Admirał *Dixon*, wypłynął z *Jarmuth*, z 5 okrętami liniowemi ku *Mozic* i *Gorée*.— Słychać, iż *Sidney Smith* wkrotce na doſtoyność Para wywyższonym zoſtanie.— Porucznik *Harris* ktory na dniu 19 poległ w *Hollandyi* ieſt ſynem naszego Generała ktory *Tippo Saiba* w *Indyach* pokonał.— Słychać teraz, iż G. *Fawcett* zoſtał mianowany kommendantem en chef pod Xiążęciem *York* w *Hollandyi*. Okręty transportowe nazad z *Hollandyi* do *Anglij* ſą spodziewane, pisma iednak oppozycyine twierdzą, iż nasze woyſka z *Hollandyi* nazad ſię

wrocą.— Lord *Keith* uda ſię znowu na morze śrzodziemne dla obięcia kommendy nad tamteyszą ſiłą morſką.— Papiery nasze ciągle upadaią. Trzy procentowe są teraz na 60.

z Hamburga dnia 8. Października.

Przez nadzwyczayną okazyą przyszła tu z *Londynu* pomyślna wiadomość, iż bank tamteyszy dozwolił wywozu znaczney ſummy w ſrebrze i złocie, która na batach pocztowych za naypierwszą okazyą do *Kuxhaven* przeſłaną będzie. To zaſilenie trzeba ſię ſpodziewać, iż przywroci nam zaufanie publiczne.— Dla nadzwyczaynych ulewow i z tey przyczyny drog zepsutych, poczta *Batawſka* z liſtami dnia 5. nienadeszła.

z Paryża dnia 30. Września.

Dnia wczorayszego Dyrektoryat przeſłał Obydwom Radom Poselſtwo naſtępuiące:

„ Dyrektoryat pospiesza z uwiadomieniem Was o depeszy telegraficzney, którą odbiera od Generała *Maſſeny*. Osnowa tey depeszy ieſt: Dnia 3. Vendemiaire (25. Września) Przeprawiwszy ſię przez rzekę *Limat*, pomknąłem ſię aż pod mury miaſta *Zurich*. Dnia 4. (26.) Armia uderzyła na nieprzyiaciela i zupełnie go pokonała. Trzecia dywizya przeszła przez *Linth* między jeziorami *Zurich* i *Walſtadt*. Woyſka nasze ścigaią rozsypanego nieprzyiaciela. — *Zurich* ieſt w naszey mocy.“

Po przeczytaniu tego Poselſtwa, ſala rozlegała ſię odgłosami *Niech żyie Rzeczpoſpolita*, a muzyka przegrywała *ça ira* i hymny zwycięztwa. *Echaſſeriaux* miał w Radzie 500. mowę na pochwałę Armii, i na wniosek iego dekretowano, iż Armia *Helwecka* nie przeſtaie dobrze zaſługiwać ſię Oyczyznie. *Arena* rzekł, iż teraz ieſt koley *Championneta*, ażeby poſtępował naprzod. W Radzie Starszych *Moreau* z Departamentu *Yonne* dawał pochwały *Maſſenie*. Jeden z Deputowanych porownywał okolice *Zurich* do wąwozow *Arkoli*, mieysca tryumfem Generała *Buonaparte* ſławnego.

Generał *Muller*, który dowodził armią *Reńſką* przybył do *Paryża*, Generał *Lecourbe* mianowany zoſtał naywyższym wodzem tey armii, a Generał *Moreau* armij *Dunaju*.

Na dziſieyszey publiczney ſeſſyi Dyrektoryat odbiera pięć chorągwiow zabranych w *Hollandyi*.

W miniſterium woiennym 420. Officyaliſtow odebrali dnia wczorayszego ſwoie dymiſſye.

Dnia 18. i 19. Września Generał *Duhem*, który dowodzi iedną dywizyą Armii *Championneta*, opanował *Rivoli*, zabrał 5. armat, 2. haubice i 600. jeńcow. Nasze patrole aż do murow *Turynu* dochodzą.— Generał *Marbot* umieszczony ieſt w Armij *Włoſkiey*. *Championnet* domagał ſię od miaſta *Marsylij* półtora milliona na rachunek przymuszoney pożyczki.

Admirałowie *Bruix* i *Maſſaredo* ieszcze ſię tu znayduią. 45. okręty woienne na trzy mieſiące w żywność opatrzone, gotowe ſą do wypłynienia z ſtanowiſka *Breſteńſkiego*.

Pensya Obywatela *Reinhard* miniſtra związkow zewnętrznych oznaczona ieſt na 75,375. frankow na rok osmy.

Admirał *Cordoua*, który przegrał bitwę d. 17. Lutego 1797. z Admirałem *St. Vincent* ſtoczoną, zoſtał przez Rząd *Hiszpańſki* ſkaſſowanym, i uznanym na zawsze za niezdolnego do ſłużenia, z zakazem pokazywania ſię u Dworu. Wielu officerow z iego eſkadry, rozmaite odebrali kary.

Wczoray Rada 500. dekretowała, iż w *Stokolmie*, *Monachium* i *Stutgardzie* pełnomocni Miniſtrowie Francuzcy utrzymywani będą. Wiadomość o zerwaniu związkow z dwoma oſtatniemi dworami za niepewną i nie urzędowną ogłoszoną zoſtała, przynaymniey dalsze prowadzenie negocyacyow będzie utrzymane. *Medyolan* i *Rzym* ſą także na liście wydatkowey, gdzie rownie agenci Francuzcy zoſtawać maią. Procz tego Rada 500. na ſeſſyi onegdayſzey dekretowała zapłatę dla Poſłow w *Madrycie*, *Berlinie*, *Kopenhadze*, *Batawij*, *Helwecyi*, *Liguryi*, *Ratyzbonie*, *Dreznie*, miaſtach Anzeatyckich, *Kassel*, *Darmſtad* i *Filadelfii* utrzymywać ſię maiących. — Nasz poseł w Hollandyi *Florent Guyot* zoſtał odwołanym. Ob. *Deſſorgues* mieysce jego ma zaſtąpić, ieſt to ten sam, który po dniu 31. Maja 1793. był Miniſtrem intereſſow zagranicznych.— Wczoray kucharz dyrektora *Barras* wyſkoczył z okna pałacu dyrektoryalnego, i zabił ſię na mieyscu.—Przez złe tłumaczenie nakazanego *embargo*, dwa okręty *Szwedzkie* zoſtały przez kaprow naszych schwytane. Miniſter morſki dowiedziawszy ſię o tym, kazał ie natychmiaſt uwolnić.

Ob. *Arnault* na dniu 4 Vendemiare wybrany zoſtał na członka Inſtytutu Narodowego.— Exminiſter morſki *d'Albarade* żąda rewizyi wyroku ſądowego na ſiebie wydanego, przez ktory za niezdatnego do ſłużby zoſtał uznanym. Oſkarżony ieſt mianowicie o to, iż z winy iego okręt *14 Lipca* zwany, spalonym zoſtał.— Umarł w tych dniach Ob. *Riviere* profeſſor iezykow *Hebrayſkiego* i *Syryiſkiego*.— Po przyiściu oſtatnich depeszow od Generała *Buonaparte* z ktorych żadney nie ogłoszono wiadomości, rozeszła ſię o ſynie exdyrektora *Merlina* 16 lat maiącym naſtępuiąca anekdota. *Buonaparte* zlecił mu był wyszukanie iednego miaſta, ktore na kilka dni drogi wśrzod piaszczyſtych puſtyń leży, był sam ieden konno na czele 25 ſtrzelcow pieszych. W małey odległości od armii napotyka na ieden oddział Mamelukow daleko mocnieyszy od ſwego, zſiada przeto z konia, i dozwala przyſtąpić nieprzyiacielowi, nic go nie attakuiąc. Mamelucy zdziwieni tym obrotem, ſtaneli w cichości, lecz odważnieyszy od nich własny ich dowodzca, przyſkakuie i wſiada na konia młodego *Merlina*, ten natychmiaſt go zabiia, a potym uderza na nieprzyiaciela i rozprasza go. Po tey wyprawie 4 dni przepędził z woyſkami swemi w puſtyni, i doznawał wielkiego niedoſtatku. Zdobyli ſię przecie na tyle ſił, iż mogli powrocić. Młody *Merlin* o mało co twarzy nie poſtradał.— Wielka opera już nie będzie przez rząd utrzymywaną. Mieć będzie osobną adminiſtracyą, ktora teraz poprawą sali zatrudnia ſię.

Obywatel *Gohier*, który obiął Urząd Prezydenta Dyrektoryatu po *Sieyeſie* w dzień uroczyſtości Rzeplitey *Francuzkiey* miał na polu Marsowym mowę, w którey przypomniawszy wszyſtkie ſławne rewolucyi epoki, między innemi rzeczami wyraził w treści: Któreż na świecie Narody mogły ſię z ſtatecznego ſzczęścia pochlubić? Może im nawet potrzebna ieſt niepomyślność, dla nadania im tey ſiły tworzącey wszyſtko co tylko wielkim być może, i mądrosci utrzymuiącey to wszyſtko co tylko ieſt dobrym i pożytecnym. Republikanie niekiedy ſłabieią i gaſną w ſzczęściu, a w nieszczęściu ſię krzepią. Chwalebne doświadczenie dowodzi wam, iż Narod wolny na łonie ſzwankow i burzy gotuie pioruny na pognębienie nieprzyiacioł ſwoich. Gdy w początkach rewolucyi Oyczyzna w naywiększym zoſtawała niebespieczeńſtwie, powſtaie razem 200. tyſięcy rycerzow nowych w woiennym rzemieśle, i idzie doświadczać ſwego oręża z bitnym i przywykłym do zwycięztw żołnierzem. — Jakież potym chwalebne dni po tych dniach tryumfu widzieć ſię dały &c.

Prudhomme w ſwoim Dzienniku umieszcza obszerne przepowiedzenia na rok osmy, które kończy w naſtępuiących wyrazach: Człowiek, który pod konſtytucyą monarchiczną miał śmiałość mowić iako wolny człowiek do Króla, musi mieć też ſamą odwagę dla przeſtrzeżenia Urzędnikow, i Senatorow Rzeczypospolitey w tym co ſię im przytrafić może w roku osmym. Jeżeli ten nowy rok nie ieſt oſtatnim, w którym polityczni ſzarlatani zwodzić i pogardzać nim będą; ieżeli mu każą krew niepożytecznie wylewać; ieżeli ſię iego nędza pomnoży; ieżeli intryga nie zginie; ieżeli panowanie prawa niezaſtąpi uciążliwych i łamiących konſtytucyą ſrzodkow; jeżeli złodzieie publicznego ſkarbu tryumf odniosą; ieżeli podatki zawsze lud uciążać będą; ieżeli nie zakwitnie handel i kunszta; na koniec, ieżeli w uſtach Rządcow ſłowo wolnosc ieſt tylko prożnym wyrazem; ieżeli wszyſtkie Republikantſkie święta będą tylko pantomimami, *Prud-homme* przepowiada, iż rok osmy będzie oſtatecznym ſądem dla zwodzicielow. Lud *Francuzki*, który zaprzyſiągł być wolnym, ſam potrafi ugruntować ſwą wolność; w roku osmym odzyſka ſwoy zapał 1789 roku. Płaszcz ſenatorſki i Dyrektoryalny, który ſzanować pragnie, łupem tylko zemſty dla niego ſię ſtanie, i potrafi nim odziać godnych ſwoiego zaufania ludzi. Rok więc osmy na ſzczęście czy nieszczęście ludu wielkie nam gotuie zdarzenia. Jakiż to ieſt piękny dla niego moment, w którym będzie mogł tym, którzy nim rządzą powiedzieć: Zaſłużyliście ſię dobrze Oyczyznie; lud *Francuzki* błogoſławi dni wasze, a wasze imiona na zawsze dla potomności będą miłemi.

Oſtatni jarmark w *Beaucaire* był rownie licznym jak w zeszłym roku. 56. okrętow *Hiszpańſkich* rozmaitey wielkości pod eſkortą 5. ſzalupow kanonierſkich ſzczęśliwie tam przybyły. Rachowano kupcow Narodu tego przeszło do 600. Jarmark ſpokoynie ſię odprawił. Gościńce były bespieczne. Przedaż towarow wynoſiła do 21. millionow.— Obywatel *Samion* zoſtał ſekretarzem generalnym w departamencie woiennym na mieyscu Obywatela *Rouſſelin*, który teraz chce ſię zatrudnić hiſtoryą życia Generała *Joubert*. Obywatel *Alexandre* zaſtępuie mieysce po Obywatelu *Choudieu*.— Nim Generał *Championnet* z *Nicei* do Armij odiechał, odebrał wiadomość, iż w drodze czeka na niego mocny oddział barbetow. Wziąwszy przeto znaczną eſkortę, dopiero z bespieczeńſtwem przeiechał.

Liczba konſkrypcyinych w gotowości do boju ieſt 76,340.— Pięć okrętow liniowych *Hiſzpańſkich*, które wyszły z *Rochefort*, przypłyneły do *Ferrol*.

Francuzi przytrzymani w *Hiſzpanij* i przekonani o zamachy czynione przeciwko ſyſtematowi Rzpltey *Francuzkiey*, maią być na mocy rozkazu Królewſkiego przeprowadzeni do *Francyi*, i oddani władzom konſtytucyinym okręgu *Ourdon* (Przyiaciel Praw.)

Od granic *Tureckich*, pod d. 18. Sierpnia donoszą, iż Porta odebrała w tych dniach wiadomości, które nie mało umnieyszyły radość, z poprzedniczych pomyślności powziętą. *Buonaparte*, którego ogłoszono uciekaiącym, rozpaczaiącym, opuszczonym od ſwoich, i do haniebney przymuszonym ucieczki, znowu ſię pokazał z ogromnemi ſiłami. Wodz ten nie więcey jak na 17. dni drogi oddalony ieſt od *Alepu*, i jeżeli W. Wezyr idący na czele armij, nie poſpieszy go wſtrzymać, *Alep* dozna losu, jakiego doświadczył *Abukir*, a ſkutki ztąd wyniknąć mogące, nie łatwe ſą do wyrachowania.

G. dywizyi *Müller* wydał z *Suzy* do mieszkańcow *Piemontu* Proklamacyą w ktorey wyraża, iż ieżeli zdrada złych ludzi poddała nieprzyiaciołom te kraie, nie należy o to oſkarżać Rzpltą, ktora nieomieszka ukarać zdraycow. Dobrzy mieszkańce, mowi daley, otworzcie wasze serca nadziei, przynoſiemy nazad do *Włoch* szczęśliwość i wolność. Czcieycie Boga w waszym sposobie. *Francuzi* szanuią wszelkie mniemania. Potrzeba wam było poznać nieszczęścia ſzkołę; poznaycie waszych wybawcow. Gdyby ſię przytrafić miało iżby niektorzy żołnierze zapomnieć mogli, iż są *Francuzami*, i śmieliby względem was sprawiedliwość znieważyć, na iakimkolwiek znaydą ſię ſtopniu, donieście ich Zwierzchności; oni ukarani, a wasze krzywdy nadgrodzone zoſtaną. Waleczni mieszkańcy, chcecież widzieć szczęśliwość, przychodzcie uściſkać Braci waszych, i uwielbiać wraz z nami wolność &c. (podpisano) *Muller*.

Donoszą z *Chamberi* pod d. 18. iż głowna kwatera armij Włoſkiey iest zawsze w *Corligliano*, *Moreau* przedſiewziął wyruszyć ku *Tortonie*, lecz widząc nieprzyiaciela licznieyszym nadewſzystko w kawaleryą, cofnął ſię. Kolumna armij Alpeyſkiey ktora ſię posunęła przez *Tuilę* i mały *Saint Bernard*, wkroczyła do doliny *Aoſt*, a ztamtąd na rowniny Piemonckie, dnia 13. znaydowała ſię w *St Benigno*. Kolumna ktora przeszła *Suzę*, wypędziła nieprzyiaciela dnia 15. z *Riwoli*. Kolumna z *Pignerolles* ścigała kawaleryą lekką aż do mostu *Sagon* (4. mile od *Turynu*.)— *Civitavechia* iest zawsze w ręku Francuzkich, garnizon iest mocny do 5000. ludzi, i ſkłada ſię z woyſk Francuzkich i patryotow Włoſkich. Czyni częste wycieczki o 5. lub 6. mil od fortecy dla nabycia żywności; od strony morza iest obleżona przez eſkadrę Turecko-Roſſyiſką.

z Konſtantynopola d. 30 Sierpnia.

Kuryer przybyły z *Alepu* donioſł, iż W. Wezyr z armią swoią ſtanął w *Damaſzku*, lecz razem przywiozł mocne przeciw niemu zażalenie, gdyż w marszu swoim dopuszcza' ſię rozmaitych srogich bezprawiow. Podobne ſkargi zanieśli przeciw niemu rozmaici Gubernatorowie prowincyow; z powodu tego Porta na mieysce iego zapewne przeznaczy *Juſsuf Baſzę*. W. Wezyr nakładał w marszu swoim niezmierne kontrybucye, i obchodził ſię po barbarzyńſku z temi ktorzy oddawać ich niechcieli. Rozmaici xiążęta w *Azyi* poczyniſi między sobą związki dla oparcia ſię wszyſtkiemi ſiłami Wielkiemu Wezyrowi.—Dywan pragnie teraz intereſſa rządowe układać na wzor innych Mocarſtw *Europeyſkich*. Sułtan łagodzi los mieszkańcow, zmnieysza podatki, a nawet w części zupełnie od nich uwalnia. Do wyspy *Cypru*, kazał bezpłatnie doſtawić zboże i uwolnił ią od nałożoney 1300 kies woienney kontrybucyi.— Z wysp *Zante*, *Cerigo*, *Santa Marta*, *Cefalonij*, i *Korfu* przybyli do *Konſtantynopola* deputowani, dla oddania hołdu, zoſtali od Sułtana łaſkawie przyięci. Mieszkani i utrzymywani są kosztem Cesarſkim, i nakazano aby mieszkanie im w *Konſtantynopolu* uczynić iak nayprzyiemnieyszym.

z Bruxelli dnia 28. Września.

Obroty woyſk, mianowicie tych, które maią formować armią pułnocną, coraz ſą czynnieyſzemi w naszych departamentach.

Jeſt tu wszyſtko w pogotowiu na uſkutecznienie prawa ſtosownego do dwoch oſtatnich klass konſkrypcyinych. Adminiſtracye odebrały już w tey mierze inſtrukcye rządowe.

Przybył tu G. Roſſyiſki *Hermann*. Spodziewamy ſię także dziś przybycia innych jeńcow Roſſyiſkich; przygotowano już dla nich mieszkanie. Mowią, iż officerowie do *Paryża* powiezieni będą.

z Bazylei d. 27. Września.

Odebrano tu naſtępuiący dziennik z Armii.— Nieprzyiaciel czynił naymocnieyszy odpor i zupełnie zoſtał pobitym. Utracił 6 tyſięcy ludzi w zabitych, 2000 rannych znayduie ſię pomiędzy jeńcami ktorych liczba nie ieſt ieszcze dotąd wiadoma. G. *Hotze* utracił życie, i dnia wczorayszego oddaliśmy mu wszyſtkie honory pogrzebowe. Trzech Generałow *Roſsyiſkich* doſtało ſię do niewoli.

(podpisano) *Chabran* Generał dywizyi.

z Kempten d. 30. Września.

Podług donieſień które dziś odbieramy z *Szwaycaryi*, głowna kwatera woyſk Auſtryackich dnia wczorayszego znaydowała ſię ieszcze w *St Gall*. Szpitale powracaią do *Füſsen* i *Stauffen* do wyższey *Szwabii*, gdzie iutro 400. rannych ma być przywiezionych.

z Feldkirch d. 30. Września.

Dnia wczorayszego wieczorem przybył tu Generał *Jellachich*. Brygada ktorą dowodzi, osadzona ieſt w okolicach *Ragatz* na lewym brzegu *Renu*. Ten Generał czyni wſzelkie urządzenia ażeby ſię pomknąć naprzod łącznie z woyſkami Auſtryackiemi i Roſſyiſkiemi, ktore ſię znayduią w okolicach *Bregenz* i *Lindau*. Generałowie Xże *de Würtemberg* i *Orelli* przybyli tu tego poranku.

Od granic Szwaycarſkich dnia 30. Września (z Gazety Bareutſkiey.)

Liſty prywatne Francuzkie donoszą, iż przeyście przez *Limmat* w dwóch punktach, to ieſt pod *Dietikon* i *Brugg* szczęśliwie uſkutecznione zoſtało. Woyſko ktore pod *Dietikon* przeszło, pomaszerowało do *Zurich*. Po uporczywey bitwie pod *Zurich* w ktorey Moſkale pobici zoſtali, Francuzi miaſto opanowali. W tey okolicy zaieli 4000. Moſkalow w niewolę. Pontony na *Limmat* o 7. godzinie zrana poſtawione były, gdy wprzod ieszcze iedna pułbrygada przeszła tę rzekę na ſtatkach, i na Moſkalow uderzyła mianowicie na regiment *Markowa*.

Pierwsza kolumna ieńcow Rossyiſkich na dniu 25. w wieczor ſtanęła w *Lenzburg*. Nie pogody opoźniły attak. Generał *Soult* z dywizyą swoią przeszedł rzekę *Linth* pod *Uznach*, a G. *Lecourbe* z korpusem swoim powyżey *Glarus*. Maszeruie on do *Wallenſtadt* dla otoczenia nieprzyiacioł. Obie te dywizye pobiły korpus *Hotza*. W tym generale Auſtryacy utracili iednego z naylepszych generałow swoich.— Położenie woyſk Auſtryackich i Roſſyiſkich podaią tu niektorzy naſtępuiące: „Moſkale pod kommendą *Korsakowa* ſtoią w *Szaffuzie*. G. *Petrasch* ma głowną kwaterę w *Feldkirch*. Korpus *Jellachicha* ſtoi pod *Ragatz* na lewey ſtronie Renu. *Suwarow* na dniu 17. był w *Lugano*. Na dniu 23. w *Bellinzone*. Tam podzielił na dwie części korpus swoie, z ktorych iedna około góry S. Gotarda pomaszerowała dla wkroczenia do małych kantonow, a druga przez *Splügen* do kraiu *Gryzonow* poszła. Fałszywą przeto pogłoſką ieſt iakoby przybył do *Feldkirch* po odparciu Francuzow. *Suwarow* wstrzymany był w wkraczaniu swoim przez górę S. Gotarda, dla tego, iż Francuzi zerwali most czartowſki, i dla tego ten wąwoz od strony Gryzonow obchodzić muſiał. Tym czasem Francuzi daley ſię nie posuneli iak do *St Gall*. W *Konſtancyi* byli także, ale ſię niebawili iak przez kilka godzin.

Jak fałszywe wiadomości rozmaite gazety roznoszą, widać ztąd, iż głoſiły niedawno iakoby Xiąże *Victor Rohan* wszedł do *Genui*, gdy tym czasem gazeta *Wiedeńſka* donioſła, iż wszedł do *Brieg*; iakoby *Coni* kapitulowała, chociaż nigdy obleżoną nie była, i iakoby *Suwarow* wszedł do *Lucerny*.

z Szaffuzy d. 27 Września.

Od dnia onegdayszego ſłyszeliśmy przez cały dzień trwaiące z armat ſtrzelanie. *Maſsena* attakował *Zurich*. Moſkale opanowali z początku gorę *Uelti* szturmem, lecz potym muſieli iey odſtąpić. Mowią, iż dziś *Francuzi* znayduią ſię w *Klotten*. Użalaią ſię tu mocno nad losem miaſta *Zurich*, i lękaią ſię o *Winterthur*. Jeſteśmy tu spokoyni, czekaiąc na poſiłki z *Niemiec*, a korpus Kondeusza iuż tu dnia dziſieyszego przybył. Generał Roſſyiſki *Markow* ieſt zabity, a Pułkownik kozacki *Parodin* niebespiecznie ranny.

Dnia 30 Września.— Dziś przybyła tu głowna kwatera *Roſsyiſka*. Dzięki Bogu przecie teraz wolniey nieco oddychamy. *Auſtryacy* pod dowodztwem G. *Nauendorf* i *Kieumayer* ſtaneli pod *Eglisau*. Ci Generałowie odprawili konferencyą z G. *Korsakow*. *Nauendorf* mianowicie był zdania aby znowu naprzod iść choćby to naywięcey kosztowało, miaſto zaś nasze w troſkliwości zaspokoił.— Po pierwszym zamięszaniu i trwodze wszyſtko do porządku swego wraca.— Szczeguły bitwy dnia 26 podaią tu naſtępuiące. Dnia 26 miał bydź przypuſzczony ſzturm od sprzymierzonych na całą linią *Francuzką*. *Francuzi* dowiedzieli ſię o tym od adjutanta Generała Roſſyiſkiego *Korsakow*, ktory na ich ſtronę przeszedł, dla czego dniem wprzod uprzedzili w attaku ſwoim. Dnia 25 zrana o godzinie 3 przeszli częścią przez *Uetliberg* częścią przez rzekę *Limmat* pod *Baden*, i napadli na spiących *Moſkalow*, nayprzod zaś na regiment grenadyerow *Markowa* ktory częścią wyſiekli, częścią w niewolę zaieli, tylko 200 ludzi z regimentu tego było na ſtraży. Po czym *Francuzi* z wielką przewagą uderzyli na *Regensberg* i rozpędzili zupełnie ſtoiące tam korpus Roſſyiſkie. *Korsakow* przymuszony był z 6 tyſiącami ludzi do *Zurich* schronić ſię. Dnia 27 poddał *Zurich* i otrzymał wolne wyiście z korpusem ſwoim. W *Zurich* wpadła *Francuzom* w ręce kaſſa od 5 do 6 millionow Rublow, całe bagaże sztabu głownego i artylleryą. Część woyſka cofnęła ſię ku wysokości jeziora, druga cofnęła ſię ku *Winterthur*, trzecia przeszła przez *Ren* pod *Eglisau* gdzie baterye wyſtawiono dla wſtrzymania nieprzyiaciela od dalszego przez tę rzekę wkraczania. *Moſkale* ſami podaią ſtratę ſwoią do 6 tyſięcy, *Auſtryacy* zaś podaią ią do 10 tyſięcy. Liczba wielka rannych ktorzy tu przybyli okazuie, iż ſię dobrze bronili. Cztery regimenta kawaleryi ſtoiące bliſko miaſta naszego, widząc uciekaiących, chciały bez ordynansu na pomoc im pospieszyć, lecz już za poźno było. Woyſko *Bawarſkie* należało także do bitwy i nie mało ucierpiało, teraz ſtoi pod *Eglisau*. Moſkale mało maią w *Szwaycaryi* przyiacioł. Cztery wozy pełne ich rannych, zoſtały od wieśniakow Szwaycarſkich pod *Waſserdorf* wycięte.

z Saint-Gall d. 30 Września.

Gdy przez dwa dni ciągneły tędy do *Rheineck* wozy *Auſtryackie*, bagaże a nakoniec kawalerya infanterya i kozacy, przybył zawczoray w nocy oddział ſtrzelcow *Francuzkich* ktory iednak znowu w wieczor wyszedł, i w pobliſkiey wsi pod *Herisau* noc przepędził. Generał Francuzki *Lavalle* miał głowną kwaterę swoią w *Peterzell* o 5 ztąd mil. Wczoray wkroczyło tu znowu 40 huzarow Francuzkich, i dotąd tu bawią. Armia *Francuzka* rozłożyła ſię nad *Renem* z iedney i drugiey ſtrony jeziora *Konſtancyeńſkiego* dla osadzenia lewego brzegu.

Od ieziora Konſtancyeńſkiego dnia 2. Października.

Rząd tymczasowy w *Koirze* wydał pod d 27 Września do Stanow w *Bregentz* następuiące pismo: „Po donieſieniu wam o nieszczęśliwych wypadkach nad rzeką *Linth* i jeziorem *Wallenſtädt*, dziś donoſiemy wam pocieszne wiadomości. Na dniu 25. t. m. Generał *Auffenberg* po 6. godzinney bitwie pod *Steig* połączył ſię z Moſkalami ktorzy od *Ursern* wkraczali i w tymże dniu wtargnął aż do *Altorf*. F. M. *Suwarow* oświadczył swoią chęć iż prosto chce iść do *Berny*. Z *Paxis* gdzie ciasny wąwoz ku *Glarus* idzie, miano wiadomość w *Illanz*, iż woyſka pod F. M. L. *Linken* wkroczyły do *Glarus*. — Od F. M. *Suwarow* nie mamy poźnieyszey wiadomości nad tę, iż stoi w małych kantonach.

z Lindau dnia 1. Października.

Moſt z batow na *Renie* dnia 28. zdięty na nowo ieſt poſtawiony, i co moment ſpodziewać ſię potrzeba przeyścia armij Ceſarſkiey, i po-

wtornego do *Szwaycaryi* wkroczenia. Generał *Nuuendorff* ieſt tu dnia jutrzeyszego ſpodziewany, mowią, iż obeymie kommendę nad korpusem poległego Generała *Hotze*, którym tymczasowo G. *Petrasch* dowodzi. Głowna kwatera tego oſtatniego Generała przenieſioną ieſt z *Bregenz* do *Feldkirch*.

Francuzi nie pomknęli ſię za *St. Gall.* Dnia 28. oddali ſorpocztom Auſtryackim ciało G. *Hotze*, które dnia 29. ze wszelkiemi honorami woiennemi w *Bregenz* pochowane zoſtało.

z Moguncyi dnia 1. Października.

Generał *Dufour* odebrał od Generała *Neu* kommendanta armij Reńſkiey liſt pod dniem 30 z *Haguenau*, ktory mu donosi o całkowitym zwycięztwie otrzymanym nad nieprzyiacielem przez G. *Maſsenę*. Podług tego liſtu *Francuzi* attakowali na dniu 25. armią Auſtryacko-Roſsyiſką, i wzieli *Zurich* szturmem (a nie przez kapitulacyą iak było dawniey donieſiono). Dnia 26. Generał kommenderuiący *Hotze* zoſtał zabity na placu bitwy, a trzech Generałow *Moſkiewſkich* doſtało ſię do niewoli, zabrano także bardzo wiele armat i bagażow. *Moſkale* przeszli nazad rzekę *Thur* w nieporządku i są ścigani. — Taż sama wiadomość była ogłoszona dnia 29. w *Strazburgu* przez telegraf z dodatkiem, iż emigranci Szwaycarscy zoſtali rozſiekanemi.

z Hanau dnia 1. Października.

Kommiſſya wyznaczona do dochodzenia okoliczności zaboystwa pod *Raſtad* popełnionego, ſkończywſzy iuż czynności swoie, poſłała akta do *Wiednia*.

Mowią iż przyszłe Conklave do wyboru nowego Papieża odprawiać ſię będzie w *Wenecyi* pod prezydencyą Miniſtra Cesarſkiego Hrabiego *Metternich*.—Podług Gazety *Peterzburſkiey* dnia 25. Września, w całey armij Francuzkiey nie masz iuż ani iednego żołnierza, ktoryby był Demokratą. Wszyscy przeięci są żalem i zgryzotą, iż zoſtaią pod rozkazami despotow republikanckich.—Z *Bruxelli* znowu 8. tyſięcy woyſka Francuzkiego poszło do Hollandyi.—W *Neapolu* nayokropnieysze trwaią ciągle exekucye. Xiążęta i Szlachta, Biſkupi i duchowni, Żołnierze i Obywatele wszyscy są wieszani. *Donna Eleonora Fonsoga* autorka dziennika publicznego i innych 18 dam doznały podobnegoż loſu. 8 tyſięcy więźniow przyſzłość niepewna dręczy.

Pod dniem 24. pisano z *Zurich*, że piechota Moſkiewſka ſtoiąca w tamtych okolicach, ćwiczyła ſię w nowym manewrze, którego plan przeſłany był na piśmie od *Suwcrowa*, a ten ieſt, ażeby attakować w szeregach ściśnionych na całey linij z bagnetem, żołnierz pędzi wszelkiemi ſiłami wydaiąc wielkie okrzyki, a niepsuiąc linii. Okrzyki te *hurrach* rozlegały ſię o pół mili, *Francuzi* przypatrywali ſię im z gór z ciekawością, żołnierz Moſkiewſki niemaiąc nieprzyiaciela, na końcu attaku bagnetem w ziemie uderza.

Woyſka *Roſsyiſkie* przeznaczone ieszcze przeciw *Francuzom*, maią ſię zgromadzać w okolicach *Brześcia-Litewſſiego*, *Włodzimierza*, *Radziwiłłowa* i *Kamieńca Podolſkiego*.

z Manheimu d. 1. Października.

Po przybyciu 3. kuryerow z *Szwaycaryi*, Arcy-Xiąże podzielił armią ſwoią na dwie części, z których iedna do *Dunaiu*, druga do granic *Szwaycarſkich* poydzie. Część woyſka na wozy zaraz zabraną była. — Przed tym przypadkiem Arcy-Xiąże miał zamyſł uderzerzenia na *Kehl*. Na d. 28. *Francuzi* ſiły ſwoie ſkoncentrowali, lecz potym w liczbie 20,000. wyruszyli ku dolinie *Kintzingen*, dla zrobienia przeciw *Freyburgowi* dywersyi i przymuſzenia Arcy-Xięcia do utrzymania woyſka w tey okolicy.

z Studgardu dnia 2. Października.

Przechod woyſk i bagażow ieſt tu nieustanny od dnia wczorayszego. Dziś widzieliśmy przechodzące trzy Regimenta kiryserow *Maka*, *Hohenzollerna*, i Xięcia Karola *Lotaryńſkiego*, jako też dywizye infanteryi i pionierow. Przeieżdżało także kilku Generałow i officerow wyższego ſztabu.

Dnia 3. Października.— Przechod woyſka Cesarſkiego do wyższey *Szwabii* dotąd nieustaie. Tego poranku widzieliśmy ciągnące 4. Regimenta kiriſſyerow *Anspachſkich* Arcy-Xcia Ferdynanda *Medyolańſkiego*, Arcy-Xcia Alberta i Cesarſki. Przewożono także wielką liczbę bagażow, ammunicyow, armat, haubic, i pontonow. Przechod woyſka Cesarſkiego do wyższey *Szwabii* trwa ciągle.

Dowiaduiemy ſię, iż mały korpus woyſk *Francuzkich* wyszedłszy z *Brisach*, pomknął ſię do *Bryzgowii*.

z Strazburga d. 3. Października.

Głowna kwatera arwij *Reńſkiey* od trzech dni tu ſię znayduie. Większa część woyſk ſkładaiących tę armią, ściąga ſię w tym momencie ku wyższemu *Renowi*.

Listy z *Bazylei* donoszą, iż znacznieysza część korpusu *Francuzkiego*, który stał między *Riechen* i *Lorrach*, odebrała rozkaz udania ſię do wyższey *Szwaycaryi*.—D. 30. przybył do *Bazylei* tranſport jeńcow *Roſsyiſkich*.

Piszą z *Lucerny* pod d. 30. co następuie: Generał *Lecourbe* połączył przy *Altorf* rozmaite korpusy ſkładaiące iego dywizyą. Dnia jutrzeyszego przybyć maią poſiłki z 12 tyſięcy ludzi pod dowodztwem ſamego *Maſseny*. Oczekuiemy na nową decyduiącą bitwę.

z Leydy d. 3. Października.

Kuryer z głowney kwatery *Alkmar* do *Harlem* przywiozł wiadomość, iż na dniu wczorayszym z rana o godzinie 8 nieprzyiaciel attakował, a o godzinie 9 woyſka nasze ſtanęły w porządku do bitwy. Dalszych nie mamy wiadomości. *Anglicy* zagrażaią także przez *Suderſee Fryzlandyi*, i tym troſkliwsi ieſteśmy o te okolice, iż ważny port *Lemmers* po krotkim bombardowaniu poddać ſię miał.— P. S. Poźnieysze wiadomości pod dniem 4 donoszą o bitwie, ktora przed odeyściem poczty ieszcze ſię nie ſkończyła. Dodaią tylko, iż G. *Brune* miał cofnąć głowną kwaterę ſwoią z *Alkmar* do *Beverwyk*.

z Aſzafenburga d. 6. Października.

Dnia 4. t. m. *Francuzi*, którzy ſię znacznie wzmocnili, wyszedłszy z *Moguncyi* i *Kaſsel*, uderzyli za pomocą nocnych ciemności, na woyſka Elektora *Moguncкiego*, połączone z milicyami, które stały na prawym brzegu *Menu*. Ten korpus dawał nayſilnieyſzy odpor, lecz nakoniec muſiał ustąpić przed licznieyszym nieprzyiacielem, a osobliwie przed jego artylleryą. Nieprzyiaciel zaiął stanowiſko *Hattersheim*.

Nieprzyiaciel odebrawszy nowe poſiłki, lubo pokilkakroć od naszych woyſk odparty, przedarł ſię do *Sintlingen*, a z tamtąd ku *Hochſt*. Przedſięwzięto utrzymać ſię nad *Niddą*, i użyto wszystkich ſposobow, ażeby przeszkodzić nieprzyiacielowi w przeyściu tey rzeki; tym końcem zerwano most i postawiono na brzegu artylleryą. Lecz nieprzyiaciel po uporczywym z znaczną stratą odporze, za pomocą większey liczby uſkutecznił ſwoy zamiar, z liczną ſwoią artylleryą demontował część armat *Niemieckich*, rzucił ſpiesznie most na *Nidda* i za pomocą nayſilnieyszego z armat strzelania przeszedł tę rzekę. Na tenczas nieprzyiaciel coraz ſię bardziey pomykał, i uſiłował opanować ſzturmem przedmostowe fortyfikacye wysypane poniżey *Frankfortu*, woyſka *Niemieckie* broniły ich z nayważniejszym męstwem, i nieopuściły ich, aż za zbliżeniem ſię artylleryi nieprzyiacielſkiey, przez co dłuższy odpor stał ſię niepodobnym. Tym czasem część *Francuzow* nad wszelkie ſpodziewanie weszła do miasta *Frankfortu*; i ponieważ można ſię było domyślać, iż ich zamiarem było uſkutecznić tam ſwoią przez *Men* przeprawę, dla oſkrzydlenia woyſka *Niemieckiego* na lewym brzegu, lecz korpus woyſka z artylleryą postawiony przed *Saxenhausen*, przymuſił nieprzyiaciela do odstąpienia od tego zamyſłu. W tymże czaſie głowna kwatera przenieſiona była z *Niederrad* do *Hauſenſtein*, *Francuzi* wyszedłszy z *Frankfortu*, udali ſię ku *Bockenheim*.

Głowna kwatera woyſk Elektorſkich będzie dziś przenieſiona na dawne mieysce do *Seligenſtadt*. Milicye nie ustępowały w męstwie woyſkom *Auſtryackim* i *Moguncкim*. Wielka liczba mieszkańcow przybywa dla złączenia ſię z niemi. Zawarowano także nayważnieysze stanowiſka na obydwoch brzegach *Menu*, mianowicie nad *Kehl*.

Od brzegow Menu d. 8. Października.

Dnia wczorayszego *Francuzi* zrobili wycieczkę z *Moguncyi* i attakowali woyſka i milicye *Moguncкie*, które były na tamtey stronie *Nidda*, kanonada trwała większe puł dnia. Dziſiay bardzo rano bitwa rozpoczeła ſię na nowo, ku południowi. *Mogunczykowie* opuścili okolice *Niddy* i cofneli ſię ku *Niderrade*, gdzie przeszli nazad *Men* po moście złożonym z statkow, na przeciw tego mieysca; ich retyrada była wspierana przez artylleryą z fortyfikacyow, którey ogień trwał aż do wieczora.

OBWIESZCZENIE

Kommiſſya wspólna przez Nayiaśnieysze dwa Dwory Ceſarſkie i Królewſko-Pruſki do upadłych ſześciu Bankow to ieſt UUr. Piotra *Teppera*, Karola *Schulca*, Fryderyka *Kabryta*, Prota *Potockiego*, Macieia Łyszkiewicza i Jana Dawida *Heyzlera* wyznaczona.

Wam JW. Franciszkowi *Rzewuſkiemu* do ſprawy z JW. JX. Biſkupem *Rybińſkim* z mocy Dekretu ſądu ſwego do kategoryi o czerw: złł: 900. końcem iey wyiaśnienia przypozwanemu.— W. JP. *Dunaiewſkiemu* maſſy niegdy Kazimierza *Uſtrzyckiego* Kuratorowi z funduszu tegoż Uſtrzyckiego na Brodach będącego, o czerw: złł! 1000. Janowi *Krosnowſkiemu* o czerw: złł: 15. — Samuelowi *Kęszyckiemu* i JW. Antonie.u *Gorzyńſkiemu* o czerw: zł: 300.—*Kęszyckiemu* Porucznikowi o czerw. złł: 103. — Staniſławowi *Dłuſkiemu* Staroście Łukowſkiemu o czerw: zł: 224. — Sukceſſorom JW. JX. *Lipſkiego* Opata i Opiekunom o czerw: złł: 166. zł. 12. — WW. Juſtynie *Lanckorońſkiey* i *Badowſkiemu* maſſy niegdy Franciszka *Lanckorońſkiego* Kuratorowi o czerw: zł: 200. — Ur. *Tarczewſkiemu* o oddanie papierow i funduszow na rzecz Kabrego z massy Szmula kupca Piotrkewſkiego. — W. Prusmyckiemu o oddanie papierow i funduszow na rzecz Kabrego z maſſy JP. Szarfa wzietych, danie explikacyi i oddanie pieniędzy a to pod przyſięgą—lub ieżeli z pozwanych ktory umarł, onego ſukceſſorom, a nieletnich Opiekunom w przyzwoitey aſſyſtencyi nakazuie: Ażeby od daty Pozwu ninieyszego edyktalnego za tygodni ośm, czyli w ten czas gdy ta ſprawa każdego w ſzczegulności de sądzenia przywołana będzie. przed ſądem teyże Kommiſſyi w mieście Warszawie w domie Tepperowſki zwanym agituiącym ſię, osobiście lub przez prawnie umocowanego Pełnomocnika ſtawili ſię, a to na popieranie Wierzycieli do maiątku Ur. Fryderyka Kabryta bywszego Bankiera ubiegaiących ſię, tudzież wyznaczonych przez tęż Kommiſſyą maſſy tegoż Bankiera Adminiſtratorow i Prokuratora na rzecz maſſy czyniących powodow, ktorzy ſtoſuiąc ſię do dokumentow i kſiąg kantorowych, was pozwanych powyższe ſummy dłużnych być okazuiących, dopraszali ſię teyże Kommissyi, ażeby przerzeczonych pozwanych czyli każdego z nich do zadosyć uczynienia maſſie Kabrytowſkiey i do zapłacenia ſumm powyżey wzmiankowanych w szczegułach wyrażonych, oraz zaległych prowizyi do terminu ſatysfakcyi rachować ſię winnych, wraz z wydatkami prawnemi, na rzecz teyże maſſy zobowiązać, a to pod rygorem w prawidłach Kommiſſyi ſwoiey, to ieſt niezwłocznym wſzelkiego maiątku pozwanych exekwowaniem, i na ſatysfakcyą maſſy Bankowey wſkazaniem.—Zaczym pozwani maią ſię ſtawić, i na wſzyſtko odpowiedzieć, albowiem czyli ſię ſtawią lub nie? wszelakoż na terminie z ninieyszego zapozwu przypadaiącym, zaoczny wyrok oſtateczny przeciwko pozwanym ogłoszony, i ezekucya onego niezwłoczna wſkazana zoſtanie.— *Działo ſię w Warszawie w Kancellaryi teyże Kommiſſyi dnia 10. mieſiąca Października Roku Pańſkiego* 1799.

T. WĘDRYCHOWSKI S. K. B. *Regent mpp.*

DONIESIENIA.

Aukcya rożnych towarow Francuzkich, iako to: jedwabiow, tabakierek, wachlarzy, kolczykow, wſtążek, rękawiczek, chuſtek iedwabnych i gazowych, gazy, bukietow, turnantow, kapeluszow, likworow, eſſencyi, i innych rozmaitych objektow, odprawiać ſię będzie dnia 28. bieżącego mieſiąca i w dni naſtępuiące po obiedzie o godzinie drugiey, w Rynku Starego Miaſta w kamienicy pod Nrem 69. ſytuowaney, za gotowe pieniądze w grubey monecie. —w Warszawie dnia 17. Października 1799. roku.

Donosi ſię, iż Stancye ſą do naięcia w pałacu Menniczным w korpusie samym na pierwszym piętrze. Informacya tamże na dole.

Kantor tey Gazety ieſt na Ulicy Sto-Jańſkiey w Kamienicy JP. Hangla Nro 11. pod znakiem Okrętu na pierwſzym piętrze.— Exemplarz gr: 20.